

BESLUT

den 31 mars 2022

av Sveriges advokatsamfunds disciplinnämnd i disciplinärende X ./, advokat Carl-Johan Kaj Vahlén, Norrtälje

Bakgrund

Advokat Carl-Johan Kaj Vahlén har biträtt X i ett ärende om skadestånd mot Försäkringsbolaget F, som enligt uppdragsbekräftelse påbörjades den 20 maj 2014. Ärendet kom att handläggas som ett tvistemål i tingsrätten och hovrätten. X hade i målet rättsskydd. Det avslutades genom hovrättens beslut den 16 januari 2018. X förlorade målet i båda instanserna.

Carl-Johan Kaj Vahlén har också biträtt X i ärenden mot Försäkringskassan, som prövats ända upp i kammarrätten och Högsta förvaltningsdomstolen. Ärendena avslutades år 2016.

Carl-Johan Kaj Vahlén har stämt X vid A tingsrätt om betalning av en restfaktura, som X har bestritt.

Anmälan

X har i anmälan, som kom in till advokatsamfundet den 9 februari 2021, riktat följande anmärkningar mot Carl-Johan Kaj Vahlén.

- Han har låtit bli att upplysa henne om att hon kan skicka in en anmälan till advokatsamfundets konsumenttvistnämnd.

- Han har skickat in en stämning mot henne till A tingsrätt angående en tvist om en faktura som de är oense om.
- Han har inte skickat klara och tydliga redovisningar på den faktura hon betalat till honom och på den nya fakturan han nu har skickat till henne.
- Han har brutit mot god advokatsed genom att inte skicka ut de handlingar som hon begärt kopia på.

X har anfört i huvudsak följande.

Bakgrund

Hon anlidade Carl-Johan Kaj Vahlén på Legio advokatfirma som ombud att företräda henne i ett mål. Målet togs upp i tingsrätten och hon överklagade även till hovrätten. Efter att hon förlorat i båda instanserna valde hon att inte överklaga vidare utan stannade vid hovrätten. Hon fick omgående en faktura från Legio där det stod ”fakturan avser slutreglering avseende X’s ärende avseende processen i tingsrätten samt överklagande till hovrätten och utgörs av självrisk samt överskjutande belopp.”

Fakturan var på 55 000 kronor och hon betalade hela beloppet den 23 mars 2018 och tänkte att hon i och med det betalat allt hon var skyldig och att ärendet var avslutat. Därför blev hon förvånad när hon fick en ny faktura från Legio den 18 augusti 2020 där det stod ”enligt våra noteringar återstår det för dig att betala på bifogat T-kostnadsräkningar. T-xx27: 237 625 kronor och T-xx22: 42 784 kronor” och fakturan är undertecknad med ”Ekonomi”. Totalsumman för dessa var 280 409 kronor.

Hon var övertygad om att det blivit ett missförstånd eftersom hon hade rättsskydd och att hon hade betalat 55 000 kronor själv. Så hon ringde till Legio som sa att Carl-Johan Kaj Vahlén inte var anträffbar men han skulle ringa upp senare under dagen. När Carl-Johan Kaj Vahlén senare ringde så sa han att han skulle kolla med rättsskyddet och återkomma. När hon inte hört något ifrån honom ringde hon återigen till Legio den 10 september för att höra hur det gick. Carl-Johan Kaj Vahlén var inte anträffbar utan han ringde upp henne dagen efter.

Han hade då fått tag i rättsskyddet och sa att dom skulle räkna av lite som rättsskyddet hade betalat men hon skulle få en ny faktura. Den 21 september (mer än 1 månad efter att hon fått första fakturan) har han skickat en ny faktura på 53 781 kronor. På fakturan

stod det bara ”Rest på T-xx27 enligt slutligt besked från rättskydd”. Hon fick ingen tydlig redovisning på vad pengarna avsåg mer än att det var en rest på T-xx27.

Den 28 september bestred hon fakturan då hon tycker att den faktura hon har betalat på 55 000 kronor klart och tydligt beskriver att det är en slutreglering på hennes ärende och att det avser allt som inte rättskyddet täckte. Hon bad även Carl-Johan Kaj Vahlén att skicka en redovisning på vad de pengar hon hade betalat och de nya pengarna han kräver av henne avser, det har hon inte fått. Däremot har han 2020-10-27 skickat ett brev med posten där han skrev ”Tack för tålmod. Jag bifogar begärt underlag. Följande kan tilläggas i det fall rättskyddet betalar, står fakturan även då i ditt namn. Tittar man på slutsaldot dvs. 53 781 kronor är detta egentligen högre eftersom det du betalat för hovrätten dvs. faktura 3018 även är avdragen mot T-xx27. I nuläget gör vi dock ingen justering. Är något oklart är du villig att höra av dig.” och med det brevet har han skickat en så kallad redovisning som utgörs av kopia på 4 stycken gamla fakturor (som inte bevisar att hon har någon rest att betala på), 1 kopia på kostnadsräkningen (som han påstår är den hon ska betala mer på) där någon har skrivit för hand ”bet 2017-11- 15 100 000:- ers f. xx34” samt 3 papper med kontroll kundreskontra.

Sen kan man ju undra vad han menar när han skriver ”i nuläget gör vi dock ingen justering”, innebär det att han kommer skicka en ny faktura igen om några år när han tycker att han ska göra en justering ändå? Enligt Carl-Johan Kaj Vahlén så avser den nya fakturan förhandlingen i tingsrätten och den fakturan hon har betalat avser endast överklagandet till hovrätten.

När hon förlorade i tingsrätten var hon tveksam till att överklaga till hovrätten eftersom hon tänkte att det kommer bli dyrt. När Carl-Johan Kaj Vahlén märkte att hon var tveksam så sa han att det inte kommer kosta mycket att överklaga till hovrätten eftersom den dyra biten var avklarad i tingsrätten, överklagandet till hovrätten skulle ske via brev så det skulle bara kosta 10 000 kronor extra. Hon valde då att överklaga eftersom det inte rörde sig om så mycket mer pengar. Hade han sagt att det skulle kosta 55 000 kronor bara till hovrätten plus förhandlingarna i tingsrätten så hade hon aldrig överklagat.

Carl-Johan Kaj Vahlén har kommit med olika förslag på avbetalning och han har även sänkt fakturan till 15 000 kronor, men då hon inte har fått någon redovisning

(arbetsredogörelse) på vad fakturan avser anser hon att hon inte har någon skuld kvar att betala, därför har hon fortsatt att bestrida den. Carl-Johan Kaj Vahlén såg då ingen annan utväg än att få saken prövad i domstol och har nu skickat in en stämning mot henne till A tingsrätt.

Utvecklande av anmärkningarna

Inte upplyst om Advokatsamfundets konsumenttvistnämnd

Enligt god advokatsed så är det Carl-Johan Kaj Vahléns skyldighet att upplysa henne om att hon kan skicka in en anmälan till advokatsamfundets konsumenttvistnämnd så de kan få saken prövad där. Carl-Johan Kaj Vahlén har inte nämnt att hon kan vända sig till konsumenttvistnämnden fast de har haft en tvist om en faktura.

Han har istället förhalat och hittat på olika ursäkter för att slippa skicka kopia på de delar av hennes akt som hon bett om och även underlåtit att skicka redovisning på den nya fakturan och den faktura hon har betalat. Detta har han gjort bara för att kunna skicka in en stämningsansökan mot henne till A tingsrätt för att som hon uppfattar det ”skrämma henne” att betala, eftersom det blir dyrare för henne om hon förlorar i tingsrätten än om hon kommer överens med honom. Om inte detta hade varit syftet med stämningen förstår hon inte varför han inte upplyst henne om att hon kan skicka in en ansökan till konsumenttvistnämnden istället.

Han som har många år bakom sig som advokat måste ju vara väl medveten om att denna möjlighet finns för klienten när det uppstår en tvist och att det är hans skyldighet (enligt god advokatsed) att upplysa klienten om det muntligt samt att det även måste stå på deras hemsida. Det var Y (som var jur.kand. till Carl-Johan under hennes ärende) som upplyste henne om att hon kanske kunde vända sig till konsumenttvistnämnden på advokatsamfundet och få hjälp med fakturatvisten.

Det är även Y´s bestämda åsikt att hon har betalat allt till Legio och Carl-Johan Kaj Vahlén och att det inte finns någon rest kvar för henne att betala, vilket han även sa till Carl-Johan Kaj Vahlén när han ringde till Y för att fråga om han kom ihåg om hon hade betalat allt eller inte.

Carl-Johan Kaj Vahlén har inte någon gång i alla de mejl de har skickat till varandra nämnt att hon kan vända sig till advokatsamfundets konsumenttvistnämnd så de kan få saken prövad där istället för i domstol. I stället för att upplysa henne om att hon kan

vända sig till advokatsamfundet så skickade han ett mejl till henne där han skrev ”jag tror inte att vi kommer längre i vår diskussion och eftersom du tackat nej till olika förslag ser jag ingen annan utväg än att få saken prövad”. Och i ett mejl som han skickade senare efter att hon frågat om hur han tänkte göra om han tänkte gå vidare och få saken prövad eller inte så svarade han ”Vi har försökt komma överens. Vi kommer i ärendet behöva höra flera personer. Det kommer bli ett T mål. Det kommer avgöras ca nov, dec nästa år. Det är inget som hindrar att vi kommer överens under tiden. Av hundra mål av dessa mål avgör tingsrätten till slut bara 1 %. Ja vi kommer gå vidare.”

Hon tolkar hans agerande som ett underförstått hot om att det är bättre att hon betalar nu istället för att det ska gå till domstol där det finns risk att det blir ännu dyrare för henne eftersom det blir ett T-mål, en form av utpressning. Om Carl-Johan Kaj Vahlén hade varit en seriös advokat och även seriös i sitt krav så tycker hon att han skulle ha föreslagit att hon skulle skicka in en anmälan till konsumenttvistnämnden i första hand eftersom det är mycket billigare för de båda då det bara kostar 100 kronor för henne i ansökningsavgift och det går troligtvis fortare där också än i domstol.

Han har inte heller lagt fram några bevis på att hon är skyldig honom mer pengar och att de pengar hon har betalat bara skulle avse överklagandet till hovrätten trots att hon vid ett flertal tillfällen bett om att få specificerat vad de olika fakturorna avser. I sin stämning till tingsrätten har han inte skickat med någon arbetsredogörelse som avser överklagandet till hovrätten som bevisar att de 55 000 kronor hon har betalat endast skulle avse överklagandet till hovrätten. Fast det står i fakturan att den avser förhandlingar i tingsrätt, överklagande till hovrätt, självrisk och överskjutande belopp.

Han har inte heller skickat med någon arbetsredogörelse på den nya fakturan. Hennes uppfattning är att hon har betalat allt och om det beloppet är för lågt som hon fått faktura på och som hon har betalt så är hennes uppfattning att Legio efterskänkt resterande belopp. Hon har inte heller fått någon arbetsredogörelse på den nya fakturan som bevisar vad den avser trots att hon har bett om det vid upprepade tillfällen.

Klar och tydlig redovisning och kopia på handlingar

Hon skickade ett mejl till Carl-Johan Kaj Vahlén den 28 september 2020, när hon fått fakturan på 53 781 kronor, och bad att han skulle specificera vad fakturan avser. Hon har även efter det vid upprepade tillfällen bett om att få specificerat vad den avser samt även en specifikation på vad de 55 000 kronor hon har betalat avser. Men varje gång har han kommit med olika anledningar till att inte kunna skicka kopia på detta, han kan bara vara på kontoret en dag i veckan p.g.a. Coronaläget, han har suttit i Coronakarantän, han har väntat på att akten ska komma till kontoret från lagret.

Den 30 november 2020 skrev han ”akterna är hittade och börjar kopiera den 7 december”. Hon visste inte ens om att dom var borttappade. Det har tagit honom två månader och en vecka att påbörja kopieringen av det hon vill ha ut från sin akt det vill säga de redovisningar som det är hans skyldighet att skicka ut utan dröjsmål när ärendet är avslutat. Hennes uppfattning är att han har dragit ut på tiden för att hinna skicka in en stämning mot henne samt för att hon inte ska kunna skicka med det som bevis i sitt svaromål som hon skulle skickas in senast den 8 december.

Sammanfattning

Carl-Johan Kaj Vahlén har vid tre tillfällen brutit mot god advokatsed när han inte informerat henne om att hon kan vända sig till advokatsamfundets konsumenttvistnämnd, inte har skickat klara och tydliga redovisningar på de pengar han har fått in från henne och från rättsskyddet och även klara och tydliga redovisningar till de fakturor han har skickat till henne samt även dragit ut på tiden när det gäller att kopiera de delar av hennes akt som hon vill ha ut.

Han har endast skickat ut olika fakturor till henne där det står att det är restbelopp på olika T-nummer som hon ska betala. Hon har vid upprepade tillfällen bett om att hon vill ha redovisningar som visar vad det är hon ska betala för utan att få det. Hans krav som från början var 280 409 kronor har först sjunkit till 53 781 kronor och sen till 15 000 kronor som lägst med motiveringen att det har gått lång tid och även kommit med olika förslag på avbetalningsplan, men han har inte kunnat ta fram någon bevisning på att hon verkligen är skyldig honom mer pengar.

När hon inte gått med på att betala något utan att få redovisning på de pengar han kräver henne på så väljer han att skicka in en stämningsansökan till tingsrätten mot

hennes som även den saknar bevis på att hon faktiskt har en skuld till honom. Innan han skickade in stämningen så upplyste han henne även om att det kommer bli ett T-mål, vilket kändes som ett underförstått hot om att det var bättre att hon betalade till honom innan det går till tingsrätten eftersom det troligtvis kommer bli dyrare för henne att få saken prövad i tingsrätten eftersom hon får betala bådas kostnader om hon förlorar.

För övrigt så verkar Carl-Johan Kaj Vahlén och Legio ha extremt dålig ordning på sin bokföring. Hennes ärende avslutades 2018-01-16 när hon fick beslut från hovrätten. Det innebär att advokatfirman missat att hon skulle kunna ha en skuld kvar till dom i bokslutet både 2018 och 2019. Inte förrän i augusti 2020 upptäcker dom detta och skickar en faktura till henne.

Det är jättemärkligt att dom inte upptäckt detta tidigare. Hennes misstanke är att Carl-Johan Kaj Vahlén suttit och gått igenom gamla ärenden och kollat om det finns några fall där han kan hitta på en gammal skuld som egentligen inte finns för att få lite extrainkomster. Hur kan man annars missa att det fattas 280 409 kronor i 2018 års bokslut och inte höra av sig till klienten redan samma år utan vänta i 2 år och 8 månader innan man uppmärksammar det och kontaktar klienten genom att skicka en faktura?

Hon tycker att det finns anledning för advokatsamfundet att granska Carl-Johan Kaj Vahlén och Legio då det finns risk att det är fler som är drabbade av deras så kallade "hittepå fakturor". Hon kan tänka sig att det, om det är fler som är drabbade, är många som betalar när han hotar med att gå till tingsrätten och att det kan bli ännu dyrare för dom om dom förlorar där. Hon har även fått uppfattningen att en advokat på begäran av en klient (enligt god advokatsed) måste skicka ut kopia på hela eller de delar av akten som klienten begär ut. Detta har inte Carl-Johan Kaj Vahlén gjort och han kommer inte heller göra det efter att ärendet nu gått till tingsrätten. I det sista mejlet hon fick av honom den 10 december 2020 skriver han "Allt som har med vår fordran att göra får du begära in via tingsrätten om det av stämningen inte framgår." Han bryter alltså återigen mot god advokatsed genom att underlåta sig att skicka ut kopia på de delar av hennes akt som hon har begärt från honom sedan den 12 november 2020 med hänvisning att hon måste göra sin begäran via tingsrätten om hon vill ha ut något som har med deras fordran att göra.

Men de delar hon begär ut från sin akt har inte med deras fordran att göra utan är sådant som skulle tillsänts henne redan när hennes ärende avslutades hos Legio i januari 2018. Detta förstärker hennes uppfattning om att det är en påhittad faktura han har skickat till henne, annars hade det inte varit några problem för honom att skicka det till henne.

Till sin anmälan har hon fogat anmälan till konsumenttvistnämnden med tillhörande bilagor samt kopia på det brev med tillhörande bilagor som Carl-Johan Kaj Vahlén skickade till henne med redovisning på de 53 781 kronor han kräver henne på nu.

Advokatens yttrande

Carl-Johan Kaj Vahlén har i yttrande, som kom in till advokatsamfundet den 1 mars 2021 tillbakavisat anmärkningarna och anfört i huvudsak följande.

Frågan om konsumenttvistnämnden

Upplysning om konsumenttvistnämnden ska alltid utgå. I detta fall har han inte hittat någon dokumentation att så skett. Ärendet är dock inte lämpligt för detta eftersom det i första hand är en avtalsprövning som ska prövas och vittnen ska höras. Han fick även den uppfattningen att hon företrätts av ombud som borde biträtt i denna del.

Stämning är skickad till tingsrätt

Det görs även i det fall betalning inte sker efter konsumenttvistnämndens prövning. Att stämma på en fordran där man är oense är i och för sig inget fel.

Utskickade krav

Det de skickat till klient uppfyller samfundets krav. Det verkar i och för sig möjligt att som text bara ha texten arvode och en summa.

Utskickande av handlingar

Legio skickar ut på begäran handlingar som klienten önskar. De har dock en miljöpolicy och önskar att inte skicka ut handlingar i onödan. De har skickat de handlingar som begärts. X har även vid tingsrätten ånyo begärt samma handlingar flera gånger. Han tror även att tingsrätten som handlägger målet delar uppfattningen att upprepning skett.

Genmäle

X har i genmäle, som kom in till advokatsamfundet den 18 mars 2021, anfört bland annat följande.

Det är ingen avtalsprövning ärendet handlar om

Båda parter är överens om att Carl-Johan Kaj Vahlén har företrätt henne i hennes stämning mot Försäkringsbolaget F som pågick från maj 2014 till januari 2018. Ärendet handlar om en tvist om en faktura. Carl-Johan Kaj Vahlén påstår att hon har en rest kvar att betala och hon har bestridit denna faktura då hon anser att hon har betalat allt till honom och att hennes ärende är avslutat där i januari 2018.

Hon var tvungen att skaffa ett ombud den 30 november 2020 efter att Carl-Johan Kaj Vahlén skickat in en stämning till tingsrätten den 23 november 2020. Det är märkligt att Carl-Johan Kaj Vahlén har fått uppfattningen att hon skulle haft ett ombud innan dess. Och även om så var fallet så fritar det ändå inte honom från skyldigheten att informera henne muntligt om konsumenttvistnämnden.

Stämning

Det är ett anmärkningsvärt förfarande Carl-Johan Kaj Vahlén och Legio advokatbyrå har om dom väljer att stämma klienten även om fallet har tagits upp i konsumenttvistnämnden då nämndens beslut är bindande för advokaten. Detta yttrande från Carl-Johan Kaj Vahlén visar bara ännu tydligare att han inte är en seriös advokat som följer god advokatsed. Det visar i sin tur tydligt att han väljer att stämma klienter istället med förhoppningen att klienten ska bli rädd och betala när det går till domstol. Därför finns det anledning att advokatsamfundet granskar Legio advokatbyrå och Carl-Johan Kaj Vahlén för hennes misstanke är som sagt att hon inte är ensam om att ha blivit utsatt för deras ”bluffakturor”.

Redovisning

Hon bifogar kopia på de redovisningar Carl-Johan Kaj Vahlén har skickat till henne. Hon har även skickat med kopia på det svaromål Carl-Johan Kaj Vahlén skickat in till tingsrätten.

I andra stycket skriver han ”Kostnaden vid tingsrätten uppgick till 337.625 kronor. Rättskyddet erlade 200.000 enligt avtal och svaranden erlade 41.344 kronor.”

Tittar man på den redovisning och kundreskontra som han har skickat till henne så har hon inte betalat 41 344 kronor efter rättegången i tingsrätten. Rättegången hölls i oktober 2017. De 41 344 kronorna har hon betalat 2016-07-05 alltså över ett år före rättegången. Varför skulle hon betala för rättegången i tingsrätten innan de ens vet om det blir någon rättegång?

Det stämmer att hon har betalat 41 344 kronor 2016 men den faktura hon har betalat avser de överklaganden de hjälpte henne med i kammarrätten och HFD. Hon skickar även med originalfakturan och det mejl Y skickade till henne tillsammans med fakturan. Originalfakturan har fakturanummer F-xx46 och är betalad till kontonummer xxxx-2215. Det står även tydligt att den avser ärenden mot Försäkringskassan samt specificerat antal timmar och timpenning.

Tittar man på den faktura Carl-Johan Kaj Vahlén skickat till henne som en så kallad redovisning (Hon skickar med kopia på den redovisning han skickat till henne) så har fakturanumret ändrats till xx47, kontonumret har ändrats till xxx-0824 och på fakturan står det bara ”arvode”. Detta är ytterligare ett tydligt tecken på att allt inte står rätt till när det gäller redovisningar och bokföring på Legio advokatfirma.

Hon har i mejl till Carl-Johan Kaj Vahlén den 20 november 2020 (se mejl med ämne ”faktura” som hon skickat in tidigare) skrivit att han kan skicka den del av hennes akt som hon vill ha ut med mejl. Detta kunde han inte göra eftersom det enligt honom skulle ta längre tid eftersom han måste skanna varje sida separat. Detta stämmer inte utan man kan lägga i alla dokument i dokumentskannern och skicka det direkt i ett mejl, detta tar inte lång tid och hade inte haft så stor miljöpåverkan.

Så det är svårt att tro på honom när han skyller på att dom har någon miljöpolicy som hindrar honom från att skicka ut redovisningar till henne. Sanningen tror hon är att han har sett att det står i redovisningen till slutregleringsfakturan att hon har fått ett fast pris till hovrätten på 10 000 kronor. Det är väl därför han vägrar att skicka ut riktiga redovisningar med tillhörande arbetsredogörelser till henne.

Det lättaste vore ju om Carl-Johan Kaj Vahlén skickade ut redovisningarna till henne som hon har begärt ut vid ett flertal tillfällen. Istället för att sitta och göra egna

tvivelaktiga uträkningar i sitt svaromål till tingsrätten och skicka efterkonstruerade fakturor till henne. Då hade hon sluppit upprepa sig.

En advokat kan väl inte frångå god advokatsed 4.6.3, som säger att en advokats redovisning ska vara klar och tydlig, bara för att han tycker att det av miljöskäl är onödigt att skicka ut det?

För övrigt kan det även noteras att advokatfirman har tagit högre timkostnad än vad som avtalats. I uppdragsbekräftelsen som hon fick när han åtog sig uppdraget står det att timkostnadsnorm för rättshjälp är 1 276 kronor exklusive moms (se tidigare inskickad uppdragsbekräftelse). I den kostnadsräkning som Carl-Johan Kaj Vahlén lämnade i tingsrätten efter avslutad rättegång 2017 var timkostnaden 1440 kronor exklusive moms från början 2014 till slutet 2017. Det är också lite konstigt att dom aldrig tillämpade den timkostnad som hon fått uppgift om. Så vitt hon vet så måste en advokat upplysa klienten om att han tänker frångå timkostnadsnormen för rättshjälpen.

Det finns som sagt starka skäl för att advokatsamfundet ska granska Legio advokatbyrå och Carl-Johan Kaj Vahlén då dom upprepade gånger bryter mot god advokatsed.

Till sitt genmäle har X fogat Carl-Johan Kaj Vahléns svaromål i tingsrätten, originalfaktura med tillhörande mejl från Y på de 41 344 kronor hon betalat 2016 och så kallad redovisning som Carl-Johan Kaj Vahlén skickat till henne med ändrat fakturanummer.

Replik

Carl-Johan Kaj Vahlén har i replik, som kom in till advokatsamfundet den 12 april 2021, anfört i huvudsak följande.

När det gäller konsumenttvistnämnden anser han och Legio att denna gör ett bra arbete, det går snabbare har lägre kostnaden och följer samma regler som domstolar gör. Legio följer nämndens beslut. Däremot betalar inte klienten enligt nämndens beslut, är de tvungna att gå till domstol för att få en exekutionstitel.

Det är riktigt att X har betalat 41 344 kronor för arbete för försäkringskassan. Detta belopp har inte dragits av mot kostnaderna vid tingsrätten i hans inlaga. Beloppet har dock nämnts som erlagt av X. Detta kunde dock varit tydligare i denna skrift.

X har begärt allt underlag. Med faktura F-xx46 fanns som bilaga specifikation på nedlagda timmar. Detta dokument sätts i reskontra pärmen. Inbetalning bokföres som arvode med ett löpande verifikations nummer. Vilket även X har erhållit.

I det fall parterna träffar en överenskommelse som avviker från debitering per timme träffas det ett skriftligt avtal som ska underskrivas av firmatecknaren, vilket framgår av uppdragsavtalet. Ett sådant avtal dokumenteras även i tidredovisningssystemet. I detta fall föreligger ingen dokumentation om fast pris.

X har dels löpande och vid upprepande tillfällen erhållit begärt material.

Hennes ombud har inte efter att hans yttrande till tingsrätten inskickats 17 februari 2021 inkommit med några synpunkter.

X har haft fler ärenden med olika taxor. Taxorna förs in i varje projekt och kan även löpande ändras. T.ex. rättshjälpstaxan kan justeras under ärendets gång vilket framgår av uppdragsavtalet.

X har inte förrän nu påtalat att taxan enligt hennes uppfattning varit fel. Hon har reklamerat för sent. Hon har löpande fått information . Även muntligen, bl.a. när man inför förhandlingen gick igenom kostnadsrisker och dels innan man begärde ersättning för hennes kostnader vid tingsrätten.

Ytterligare skriftväxling

X har den 27 april 2021 kommit in med ytterligare skrifter där hon bemött Carl-Johan Kaj Vahléns replik och ytterligare argumenterat för sin ståndpunkt. Hon har anfört bl.a. följande.

Carl-Johan Kaj Vahlén nämner inte de pengar som de tagit ut från rättskyddet under tiden hennes ärende pågått. 2015-05-25 har Legio skickat in en kostnadsräkning (T-xx5) till rättskyddet på 82 930 kronor (hon skickar med kopia på denna kostnadsräkning). Och 2016-11-16 har Legio återigen skickat in en ny kostnadsräkning (T-xx22) på 66 784 kronor (hon skickar även med kopia på denna). Dessa två kostnadsräkningar är inte heller med i de kundreskontraredovisningarna som Carl-Johan Kaj Vahlén skickade till henne. Vart har de två redovisningarna tagit vägen? I det första kravet som Carl-Johan Kaj Vahlén skickade till henne i augusti 2020 skickade han med två kostnadsräkningar som han menade att hon hade rest på, den ena av dessa två var T-xx22. I krav nummer 2 hade denna kostnadsräkning försvunnit och har aldrig mer nämnts av Carl-Johan Kaj Vahlén, vart tog den vägen? Detta är pengar som Carl-Johan Kaj Vahlén och Legio valt att inte skicka redovisning på till henne det är därför hon vill att de skickar henne klara och tydliga redovisningar som en advokat är skyldig att göra (enligt god advokatsed 4.6.3) så fort ärendet är avslutat.

I kostnadsräkningen T-xx5 är timpenningen 1302 kronor exklusive moms. I kostnadsräkning T-xx22 är timpenningen 1323 kronor exklusive moms, och i kostnadsräkningen som lämnades i tingsrätten har Legio tagit en timpenning på 1440 kronor exklusive moms från start till slut. Timkostnaden har aldrig varit 1276 kronor som det står att den ska vara i den uppdragsbekräftelse som hon fick när Legio åtog sig arbetet, och som är den enda timkostnad hon har fått papper på att de ska ta. Det står att timkostnaden för närvarande är 1276 kronor, men vore det inte lämpligt att Legio meddelar klienten när timkostnaden ändras så klienten hela tiden är uppdaterad om vad som gäller, och inte ta samma timdebitering i den slutliga kostnadsräkningen?

Hon har inte haft anledning att reklamera taxan tidigare eftersom hon inte har fått den tydligt redovisad förrän Carl-Johan Kaj Vahlén tog upp det i tingsrätten nu.

Tittar man vidare i Legios röriga kundreskontraredovisning som Carl-Johan skickade till henne så stämmer inte summan med rättskyddet heller. Läger man ihop de

summor som Legio, enligt redovisningen, fått från rättskyddet så blir totalsumman bara 142 500 kronor ($24\,000 + 100\,000 + 18\,500 = 142\,500$). Enligt Carl-Johan Kaj Vahlén har rättskyddet erlagt 200 000 kronor i tingsrätten, vart är då redovisningen på de resterande 57 500 kronorna?

Muntlig förhandling

Disciplinnämnden har den 17 mars 2022 hållit muntlig förhandling i ärendet. Vid den muntliga förhandlingen har Carl-Johan Kaj Vahlén närvarat, tillsammans med sin försvarare, advokat Henrik Nilsson.

Advokat Charlotta Falkman, som utsetts att utföra den tala som föranleds av ärendet, närvarade också vid sammanträdet. Närvarade gjorde också X tillsammans med sitt ombud advokat Anders Unnebäck.

Carl-Johan Vahlén har under den muntliga förhandlingen i huvudsak framfört följande.

Han anser sig inte ha haft någon skyldighet att skicka X det material som hon efterfrågat efter det att talan väcktes i tingsrätten. Han har därför inte heller gjort detta. Han bestrider vad som lagts honom till last.

Bakgrunden till disciplinärendet ligger delvis i en tidigare biträdande jurists oväntade och oförutsedda avvikelser från advokatbyråns redovisnings- och faktureringsrutiner. Och delvis i att avvikelserna kom att uppdagas först två år därefter på grund av omstrukturering av advokatbyråns organisations- och ägarförhållanden. Den biträdande juristens agerande ligger fyra år tillbaka i tiden från nu; det är lång tid att blicka tillbaka.

Arbetsredogörelser

Rättsskyddet kräver detaljerade arbetsredogörelser, annars betalas inget rättsskydd ut. Det är inte svårt att åstadkomma eftersom han har redovisningssystemet Kats. Den biträdande juristen Y har löpande skickat kopia på allt som sänts till rättsskyddet, så X har fått arbetsredogörelser flera gånger. Y har varit noga med detta. Arbetsredogörelserna har även gått igenom inför muntlig förhandling.

Till faktura nr xx18 finns dock ingen arbetsredogörelse, utan fakturabeloppet utgörs av en restsumma som omfattar självrisken (50 000 kr). Det framgår av mail som skickats. Det är alltså en restsumma av T-xx27 på 337 625 kr och kostnadsräkningen till hovrätten T-xx10 på 42 000 kr. Och från det ska rättsskyddet på 200 000 dras av. Detta resulterar i beloppet 123 000 kr. Av okänd anledning fakturerade Y emellertid bara 55 000 kr.

Faktura nr xx41, som är på 53 781 kr, är inte resultatet av en matematisk uträkning, utan ska motsvara det som kvarstod. Han kom fram till att detta var ett rimligt belopp utifrån olika omständigheter, bl.a. utifrån att lång tid förflutit sen ärendet avslutades.

Fakturerings

Advokatbyrån ställde genom Y ut en faktura för genomfört biträde till X i omedelbar närhet till beslutet att inte överklaga till Högsta domstolen. Biträdet till X utfördes av Y under överinseende av honom. Han [Carl-Johan Kaj Vahlén] höll i huvudförhandlingen i tingsrätten. Den löpande faktureringen sköttes av Y, under hans kontroll. Det har dock i efterhand framkommit att Y's fakturering av X's ärende på ett flertal vis inte följt byråns uppställda rutiner.

Y ställde ut faktura nr xx18 till anmälaren den 23 januari 2018. Den fakturan har X uppgett att hon uppfattat som en slutreglering av sitt ärende. Han håller med om att texten på fakturan kan läsas som att så var fallet. Men det har aldrig varit hans eller Legios uppfattning att fakturan skulle utgöra en slutreglering. I omedelbar anslutning till denna faktura utställdes en slutfaktura till rättsskyddet, och innan Legio fått besked om hur mycket som skulle komma att betalas från rättsskyddet, saknades möjlighet att fastställa vilken resterande betalning som X skulle ha att erlægga för ärendet. I avvikelse från Legios fastställda rutiner underställde inte Y fakturan honom för hans godkännande. Hade så skett så hade fakturan inte fått den utformning som den nu fick. Framförallt hade ingen notering om slutreglering gjorts innan besked erhöles från rättsskyddet.

Y har inte haft behörighet att teckna bolagets firma på detta sätt. Det borde X ha förstått. I uppdragsavtalet mellan henne och Legio står det att det endast är en firmatecknare som kan sätta ned summorna. X borde då, med tanke på den låga

summan i fakturan, ha förstått att detta ej var den slutliga fakturan. Hon hade överhuvudtaget inte fakturerats av Legio innan denna faktura.

X fick kostnadsräkningen som ingavs till tingsrätten föredragen för sig av honom i samband med huvudförhandlingen. Hon blev redan då informerad om att rättsskyddet slagit i taket och att det överskjutande beloppet skulle komma att faktureras henne. Redan självrisken i rättsskyddet uppgick till 50 000 kr.

Det har varit tydligt för X att ett betydande arbete och tid lagts ned på överklagan till hovrätten. Han har inte på något sätt kommunicerat till henne att full betalning inte skulle utgå. Ingen notering har gjorts, vare sig i akten eller i Legios bokföring om att någon form av uppgörelse förekommit.

Genom att utställa faktura nr xx18 på det sätt som Y gjort, har Y för bolagets räkning ingått ett ofördelaktigt avtal och efterskönt 123 000 kr, vilket han inte haft rätt att göra. Han [Carl-Johan Kaj Vahlén] har aldrig menat att säga att ytterligare fordran mot X skulle ha eftergivits och han har inte heller eftergivit fordran.

Y's slutredovisning av ärendet följde av olika anledningar inte Legios rutiner. Ungefär sex veckor efter att Y utställt fakturan blev han advokat. Han upphörde då med att slutredovisa ärenden inom byrån, vilket en biträdande jurist normalt sätt alltid annars gör efter slutlig reglering från rättsskyddet. När Y några månader senare slutade på byrån uteblev överlämning av ärendet vilket inte uppmärksammades då ärendet var materiellt juridiskt avslutat.

Anledningen till att det dröjde till augusti 2020 innan uppföljning av slutreglering av kostnader i X's ärende skedde var ett omfattande arbete som uppstod i och med hans och hans dåvarande huvudkompanjons pensionering. Denna hade de planerat sedan länge. De hade drivit verksamheten under det gemensamma namnet Legio, men i olika egna aktiebolag och 1 jan 2018 började verksamheten delas upp. Kompanjonerna och ärendena fördelades över tre olika bolag; Legio AB, Legio AF 2 AB och Legio AF AB. Hans personal och ärenden samlades i det sist nämnda. Under perioden november 2018 till januari 2019 gick de igenom alla ärenden. Det var ett omfattande jobb som tog mycket tid i anspråk. Han lade all sitt fokus på att fakturera alla ärenden som han hade under 2019 samt på avstämning med en annan biträdande jurist som slutade 1 februari 2019.

I november 2019 började rättskyddsbetalningarna att stämmas av, vilket var väldigt rörigt. Ungefär 85 procent av klienterna hade rättsskydd. Han hjälpte till med avstämningen även inom de övriga bolagen. Arbetet med att ställa samman status på ärenden fortsatte in på 2020. Även pandemin innebar svåra störningar under denna period. Under genomgång av ärendena upptäcktes en stor differens hos Legio AF 2 AB. Eftersom de gamla kundfordringarna tillhörde honom skickades en faktura från Legio AF AB. I hans bolag finns dock ingen ursprunglig differens.

Alla tre bolagen har samma revisor och inga anmärkningar har inkommit från revisorn om att bokföringen inte skulle ha gått rätt till.

Den 18 aug 2020 fick X en skrivelse från Legio att det återstod att betala på tidigare kostnadsräkningar. Skrivelsen var inte utskriven som en faktura och innehöll inget fakturanummer. Den var undertecknad av *ekonomi*, således ingen person. Men det stod att han skulle kontaktas för eventuella frågor. Det var dock inte han som skickat brevet utan det hade gjorts av Z, utan hans vetskap medan han var på semester.

Han var sedan första februari 2019 inte ansvarig för det bolag där ärendet låg vid tidpunkten då Z fick vetskap om den rest som återstod. Formellt var han inte ansvarig för ärendet heller. N blev ansvarig för de ärenden som fanns i bolaget när han tog över. Det inkluderade X's ärende.

X vände sig sedan till honom [Carl-Johan Kaj Vahlén] och ifrågasatte att det återstod betalning från hennes sida, vilket i sin tur föranledde en konkretisering av advokatfirmans fordran mot henne efter att man stämt av vad som kommit in från rättskyddet. Därefter utställdes faktura nr xx41 på 53 781 kr med text "rest på T-xx27 med slutligt besked från rättskydd".

Han övervägde hur han skulle agera i den situation som uppkommit. När han genom kontakten från X uppmärksammats på situationen, insåg han att han hade ett dilemma. Å ena sidan var det sent att slutreglera betalningen, två och ett halvt år efter att beslut fattats om att inte gå vidare till Högsta domstolen. Han hade ju ingivit en kostnadsräkning till tingsrätten och han insåg först långt efter det att han aldrig fakturerat anmälaren för det resterande belopp för vilket han yrkat ersättning av motparten i tingsrätten och som inte täckts av rättsskyddet. Inte ens självrisken. Bara den post som avsåg överklagan. Han fann då en kompromiss som innebar, bl.a. mot

bakgrund av att så lång tid förflutit, att inte fakturera hela den utomstående fordran, utan efter ett helhetsöverbäggande fakturera endast 53 781 kr.

Under dialogen med anmälgaren sökte han en uppgörelse där X skulle faktureras åtminstone 15 000 kr. Det var det lägsta han kunde gå med på, eftersom detta tillsammans med den redan betalda fakturan på 55 000 kr då skulle ligga inom ramen för det som begärts i hovrätten och självrisken. Han föreslog senare en kompromiss innebärandes att 3 000 kr av de 15 000 kr som erbjöds skulle utgöra ränta och därmed kunna dras av för X's del. Vid förlikning i en rättegång kan man alltid förlikas inom ramen för processen och ta dels ränta, dels kapital, om räntan är inom ramen för processen. I detta fall fanns en förfallen fordran och därför låg det inom ramen för processen. Det var en fördel för båda att göra på det sättet. När inte ens detta accepteras väckte han talan om den obetalda fakturan (nr xx41) i tingsrätten. Förhållandet att den i tingsrättsprocessen ingivna kostnadsräkningen signifikant översteg vad anmälgaren sedermera fakturerats var avgörande för beslutet att väcka talan.

Tidsredovisningssystemet Kats kan användas på så sätt att man har olika timtaxor inlagda; timtaxa vid rättshjälp och timtaxa vid rättegång utan rättshjälp. För att byta timtaxa behöver den biträdande juristen i ärendet skriva ett brev till klienten. När klienten har nåtts av brevet har den biträdande juristen behörighet att ändra timtaxan till den som klienten upplysts om. Detta har Y gjort när det gäller X's ärende; och då ändrat till 1440 exklusive moms. Han [Carl-Johan Kaj Vahlén] kan dock inte hitta någon skriftlig dokumentation på att denna information lämnats till X. Men det har säkerligen gjorts eftersom han annars inte hade fått ändra taxan enligt deras rutiner. När man går igenom ekonomin inför förhandling gör man ett utdrag ur Kats som visar vilken taxa som tillämpas.

Innan kostnadsräkningen lämnades in till rätten presenterades även den för X. Timtaxan framgick där. I fakturan till hovrätten däremot angavs bara taxan för rättsskyddet. Det beror på att den fakturan var ställd till rättsskyddet.

Det här är första gången som någon klient har meddelat att man inte skulle ha fått information om korrekt timtaxa.

Akten

Hans uppfattning är att X löpande under ärendets gång fått del av allt relevant underlag. Allt som allt omfattar akten åtta pärmar. Han anser att 1500 kr varit ett skäligt belopp för att få fram det material som anmälaren efterfrågat. Arbetet är förenat med mycket besvär och kostnader.

Avgiftsförordningen kan, även om den inte är tillämplig på en advokatbyrå, användas som stöd för bedömningen av vad som är skäligt.

Avgiften för kopiering av underlaget är även till för att dämpa behovet i syfte att bolaget kan efterleva sin ekologiska policy. Det är dock inte han som äger koptorn utan N. Det är N som kom fram till denna debiteringsprincip vid kopiering av akterna.

Konsumenttvistnämnden

Han har på ett tidigt stadium upplyst X om konsumenttvistnämnden. Han medger emellertid att upplysningen inte har dokumenterats. I den utsträckning X bestrider fakturan för att hon ifrågasätter om arbetet ens har utförts eller om det var nödvändigt, så lämpar sig frågan för konsumenttvistnämnden.

X hade vid tiden då han väckte talan, inte anhängiggjort ärendet i konsumenttvistnämnden. Och det var först efter att talan hade väckts som samtalet kom om huruvida ärendet lämpade sig för konsumenttvistnämnden. Frågan om huruvida advokatfirman skulle ingått något avtal eller inte om att fakturan skulle sättas ned, lämpar sig bäst att utreda i tingsrätten. Något sådant avtal har dock inte ingåtts och kan heller inte ha ingåtts. Den som påstås ha ingått avtalet var då biträdande jurist och inte avtalstecknare och kunde således inte ingå avtal. Det blir en civilrättslig fråga vilken lämpar sig bättre för tingsrätten än för konsumenttvistnämnden.

Nämndens bedömning och beslut

Konsumenttvistnämnden

Carl-Johan Kaj Vahlén har inte förmått visa att han har upplyst X om hennes möjlighet att få arvodestvisten prövad i Konsumenttvistnämnden, på det sätt han är skyldig att göra. Istället har han väckt talan vid allmän domstol för att försöka driva in den tvistiga

arvodesfordran. Härigenom har Carl-Johan Kaj Vahlén brutit mot sina plikter som advokat.

Akten

X har begärt att få ut handlingar från akten. Carl-Johan Kaj Vahlén har inledningsvis vägrat lämna ut handlingar och istället hänvisat X till tingsrätten. En advokat kan inte under hänvisning till att tvist pågår om obetald faktura vägra utge handlingar ur akten till klienten.

En advokat har rätt att ta betalt för skäliga kopieringskostnader. Carl-Johan Kaj Vahlén har med hänvisning till en förordning, som inte är tillämplig för advokater, förbehållit sig rätten att ta betalt för kopiering med belopp som överstiger en skälig kostnad.

Carl-Johan Kaj Vahléns hantering av X's begäran att få kopior av handlingar har inneburit att Carl-Johan Kaj Vahlén har brutit mot god advokatsed.

Arbetsredogörelse

X har begärt men inte erhållit arbetsredogörelser avseende dels faktura nr xx18 om 55 000 kr, dels faktura nr xx41 om 53 781 kr.

En advokat är skyldig att på begäran lämna en skriftlig redogörelse för sitt arbete. Carl-Johan Kaj Vahlén har inte heller givit in några arbetsredogörelser till nämnden. Det går därför inte att bedöma om yrkade arvoden är skäliga.

Genom att inte lämna skriftlig arbetsredogörelse har Carl-Johan Kaj Vahlén allvarligt åsidosatt sina plikter som advokat.

Faktureringen

Av utredningen i ärendet framgår att Carl-Johan Kaj Vahlén i faktura nr xx18, dagtecknad den 23 januari 2018, debiterat X 55 000 kr, vilket belopp X har betalat den 23 mars 2018. Enligt fakturan avsåg den "slutreglering avseende X's ärende avseende processen i tingsrätten samt överklagande till hovrätten och utgörs av självrisk samt överskjutande belopp." Carl-Johan Kaj Vahlén har inför nämnden hävdat att X måste ha förstått att fakturan inte kunde ha inneburit en slutreglering, eftersom beloppet var alltför lågt. Carl-Johan Kaj Vahléns till nämnden lämnade besked, att fakturan, utan hans vetskap, var utställd av en biträdande jurist, som saknade behörighet att efterge

någon del av det upparbetade arvudet, är enligt nämndens bedömning ovidkommande, då han i sin egenskap av principal har haft fullt ansvar för faktureringen.

Vidare framgår att X har erhållit brev dagtecknat den 18 augusti 2020 med krav på 237 625 kr för T-xx27 och 42 784 kr för T-xx22 samt att hon härefter erhållit en faktura med nummer xx41, dagtecknad den 21 september 2021 med krav på 53 781 kr avseende rest på T-xx27 "enligt slutligt beslut från rättsskydd". Denna fakturatext, betraktad i ljuset av det mycket precisa fakturabeloppet, har varit direkt missvisande, då beloppet, enligt vad Carl-Johan Kaj Vahlén själv uppgett, inte var ett beräknat restbelopp, utan ett "höftat" belopp som han hade bedömt kunde vara lämpligt. Det sålunda fakturerade beloppet, 53 781 kr, har enligt Carl-Johan Kaj Vahlén utgjort del av det genom fakturan xx18 oriktigt eftergivna beloppet. Genom de sena och sinsemellan oförenliga debiteringarna, för vilka Carl-Johan Kaj Vahlén i ärendet inte förmått redovisa underlagen, har han allvarligt brutit mot god advokatsed.

Carl-Johan Kaj Vahlén har vidare föreslagit X ett upplägg som skulle inneburit att del av arvudet skulle anges vara ränta och därmed kunna utnyttjas av X, som skattemässigt avdragsgill kostnad. Härigenom har Carl-Johan Kaj Vahlén allvarligt brutit mot god advokatsed.

Av utredningen framgår också att Carl-Johan Kaj Vahlén fakturerat X enligt timarvoden som avviker från det timarvode han angivit i uppdragsbekräftelsen. Carl-Johan Kaj Vahlén har även på detta sätt allvarligt brutit mot god advokatsed.

Enligt nämndens bedömning har Carl-Johan Kaj Vahlén på ett flertal sätt åsidosatt god advokatsed. Detta har skett i uppdrag för X som är privatperson och konsument och som, inte minst när det gäller de ekonomiska mellanhavandena med Carl-Johan Kaj Vahlén i anledning av uppdraget, har befunnit sig i ett underläge i förhållande till honom. Att utsätta sin klient för den behandling i de hänseenden som nämnden funnit styrkt, måste betraktas som ytterst klandervärt ur ett advokatetiskt perspektiv och nämnden har också funnit Carl-Johan Kaj Vahléns brott mot god advokatsed i flera fall vara allvarliga.

Carl-Johan Kaj Vahlén har tidigare tilldelats disciplinära påföljder. Han tilldelades så sent som i juni 2021 varning med högsta möjliga straffavgift. Även då bedömdes Carl-Johan Kaj Vahlén allvarligt ha åsidosatt god advokatsed när det gäller hanteringen av sina ekonomiska mellanhavanden med klienten i anledning av sitt uppdrag. Med hänsyn till arten och omfattningen av de nu aktuella brotten mot god advokatsed och mot bakgrund av tidigare allvarliga brott mot god advokatsed av liknande art, finner nämnden att omständigheterna sammantaget måste anses vara synnerligen försvårande.

Nämnden beslutar därför att Carl-Johan Kaj Vahlén ska uteslutas ur Advokatsamfundet enligt 8 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken.

Nämnden förordnar att beslutet genast ska verkställas.

Nämnden beslutar vidare att Carl-Johan Kaj Vahlén ska betala tillbaka kostnaden för sitt försvar till advokatsamfundet med det av nämnden såsom skäligt bedömda beloppet 75 000 kr inklusive mervärdesskatt.

Carl-Johan Kaj Vahlén får överklaga beslutet om uteslutning hos Högsta domstolen. Vill Carl-Johan Kaj Vahlén överklaga disciplinnämndens beslut, ska han inom fyra veckor från den dag han erhöll del av beslutet inkomma med överklagande till Advokatsamfundet.

Eva Angström